

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Sententia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

contra bonū Dei, nec proximi. Si quis autem huiusmodi verba diceret, vel gestus faceret ad prouocandum aliū ad aliquod mortale, vel seipsum, vel quia sibi placet luxuria, vel vindicta, aut huiusmodi, esset mortale, secus autem quando tantum placet inhonesta locutio, vt sic lætenter transeant: tunc sunt venialia, periculosa tamen, quia sicut dicit Apostolus, Corruptur bonos mores colloquia praua. Tamen apostolus seueritatem. Ephe. 5. inter mortalia non nominat.

SECRETVM.

SECRETVM quod non est acceptum sub secreto, si credit in nocuum alicuius iniustum, non est peccatum reuelare illud modo debito quantum fieri potest, sine scandalo, exemplo Gusi. 2. Reg. 17. c. ar. in c. ostendit. 23. q. 5. Si autem tale secretum sit acceptum sub sigillo secreti, vel confessionis extra tamen sacramentum confessionis, vel sub iuramento de non reuelando: si sine vrgenti, & rationabili causa quis reuelet illud, mortaliter peccat, quia contra ius naturale agit, secundum Arch. Flor. secus si facit ex vrgenti, & rationabili causa: vt quia imminet notabile nocuum corporale, vel spirituale reipubl. vel personæ particulari: quia iuramentum præstitum contra bonos mores, non est obligatorium, neque in hoc casu seruandus est ordo fraternæ correctionis, secundum Tho. secunda secundæ. q. 89. nisi esset certus de emendatione. Si autem esset secretum dictum in confessione etiam facta cum seculo in tempore necessitatis, etiam quod non sit verum sacramentum, nullo modo potest reuelari per quodeunque præceptum, vel ad vitandum quodeunque malum, sicut si esset sacerdos: videtur enim sacramentum facere iniuriam.

Si princeps machinatur contra ciuitatem, vel ciuitas contra principem iniuste, nullus etiam iuratus tenetur hoc reuelare, si autem iniuste, reuelare tenetur, vt impediatur iniustum malum, supra, Accusatio. § 6. & 7. Ioan. de Neapoli. Idem scripsit in quod.

SEDTIO.

SEDITIO, est tumultus ad pugnam vnus partis alicuius multitudinis contra aliam partem, & opponitur vniuersi temporali, sicut schisma spirituali, & quia est contra pacem vniuersæ multitudinis, vt puta scindens regnum, ciuitatem exercitum, vel huiusmodi, ideo mortale peccatum est ex suo genere, cum opponatur iustitiæ, & communi bono, & tanto grauius est, quanto maius est bonum quod pugnatur. Pars autem quæ resistit iuste seditionis, & non gaudet tali malo, non dicitur seditiosa, quia laudabiliter tuetur commune bonum. Similiter qui multitudinem a potestate tyrannica ordinatè liberant, nisi ex hoc maius detrimentum multitudini imminet. Vide Tho. secunda secundæ. q. 24. a. 2. & Caieta. ibi. ad 2.

SENTENTIA.

SENTENTIA secundum iuristas. ff. de sent. & re. i. l. 1. extra. eo. c. 2. est iudicialis definitio, quæ controversiis finem imponit pronuntiatione competentis iudicis, condemnatione, vel absolutione continens. Ex quo sequitur, quod excommunicatio, siue interdictum, non sint proprie sententia, secundum Ge. in c. animarum. de constit. lib. 6. vnde in statutis vbi fit mentio de sententia, non veniunt excommunicatio. Est tamen sententia interlocutoria, cum omnis vox iudicis ad causam faciens, possit dici sententia. Facit gl. 2. q. 6. §. definitio, & ideo per viam iudicalem ferri die fieri non potest, & secundum Ge. est proprie pena. Tho. autem prima secundæ. q. 96. a. 1. dicit quod est applicatio iuris ad particulare factum.

Sententia interlocutoria, quæ est iudicialis declaratio super aliquo summarie, ius tribuens inter partes, quæ sine solennitate fertur, & sine solennitate scripturæ. eod. tit. libr. 6. c. fi. & est semiplena sententia, quæ fertur inter principium causæ, & finem, & non super principali, sed super incidentibus quæ stionibus. de appella. c. significantibus. Et quodlibet præceptum factum per iudicem, vel eius nuncium, dicitur sententia interlocutoria, secundum glossam in authenti. de. hære. & fal. §. illud.

3 **D**IFFINITIVA sententia est, per quam principalis questio diffinitur. c. 2. de sent. & re iud. cui per eundem iudicem non potest aliquid addi, vel minui mutari, detrahi, aut reuocari postquam lata est. ff. de arbi. l. qualem. in sex casibus potest ordinarius retractare. Primò quando est nulla vel annullanda propter errorem facti. §. 9. q. 9. §. 1. Secundò, propter inopiam in multa est retractanda. C. de mo. mul. l. si. Tertio, in fructibus, expensis, & alijs, in quibus eadè die potest suppleri, & non minui. l. Paulus. ff. de sen. & re iudic. Quarto si absens condemnatus veniat, adhuc iudice pro tribunali sedente. extra. co. c. Bartoldus. Quintò, propter vilitatè publicam ff. de decre. ab or. fal. l. quod semel. Sextò, ubi est periculum animæ, & de errore fidei. c. inter ceteras. de sent. & re iud. de consue. c. si. Princeps verò semper quando voluerit potest mutare, & c. c. ex literis, de resti. in integ. supra. l. iudex. §. 16.

4 **S**ENTENTIA diffinitiva, si est lata contra ordinem substantialem iudiciorum, ut est citatio, iudicij si petantur, litis contestatio, & testium receptio, nulla est ipso iure. c. vxor. 17. q. 4. contra verò ordinem, qui non est de substantia, tenet. c. hidu. 2. q. 6. Secus de sententia interlocutoria, quia tenet, quamquam aliter faciens, peccet.

5 **S**ENTENTIA diffinitiva debet dari sedendo, aliàs est nulla. c. & si sententia. §. si. eo. tit. libr. 6. Secundò partibus presentibus, vel cõrumacibus. Tertio, recitari in scriptis ab eo, qui fert, nisi sit Episcopus, vel persona illustris. eo. tit. l. c. & si sententia. Quarto, in loco publico, & honesto. §. spatium. 3. q. 3. Quintò, de die, & non in tenebris, nec diebus feriatis maxime solemnibus. Multa alia forent dicenda, sed relinquo: quia magis ad fori contentiosum pertinent. De peccatis quæ cõmittunt iudices, supra, l. iudex, §. 2. & per totum. Aduertens sententiam declaratiuam pro eo datam fuisse iniustam secud. Pan. in c. 1. de concess. præb. tenetur in conscientia restituere totum quicquid habuit.

SEPVLTURA.

1 **S**EPVLTURA, id est, locus deputatus auctoritate Episcopi ad sepeliendum aliquem, siue quis sit ibi sepultus, siue non, dicitur locus religiosus, siue si non auctoritate Episcopi, licet sit ibi aliquis sepultus, secundum canones: ut no. Inn. in c. abolendz. de sepul. Facit e. ad hanc. de reli. do. licet secundum leges dicatur religiosus. Locus deputatus sepulture potest vendi, & quomodo. infra, Simonia, §. 2. & 34.

2 **A**nciens statuentes quicquid circa sepulturas, & funeralia, sint excommunicati, supra. Excommunicatio. 31. Ex quibus, per totum. Funeralia, per totum.

3 **V**s sepulture generaliter competit ecclesijs parochialibus, & etiam illis, quibus à iure, vel privilegio concessum est, non autem alijs, secundum. Inno. & secundum eundem. in c. abolendz. de sepul. debet esse apud ecclesiam conueneram. Not. q. monachi habentes liberam sepulturam à sede apostolica, si paciscuntur de non recipiendis aliquibus, vel certis parochianis, compelluntur pactum seruare, nec poterunt illos sepelire, licet elegerint apud eos sepeliri, cum per pactum privilegio renunciauerint: & hoc per eadem rationem videtur tenere in alijs religiosis.

4 **S**i quis se obligat, vel iurat non mutare electam sepulturam in aliquo loco, vel eligere, non valet. c. plerique de sepul. & in 6. ca. eo. Habentes ex privilegio Papæ liberam sepulturam, & ius funerandi, ut habent fratres prædicatores per cle. dudum. de sepul. possunt alienam intrare parochiam, ac per se facere consueta alia & accipere funus, etiam obitante cõtradictione curati, vel Episcopi, vel statuto, quod intrates alienam parochiam sint excommunicati, neque tenentur funus recipere de manibus curati, & no. Oldra. concilio 23. & Ge. in c. animarum. de consti. li. 6. & Car. in d. cle. dudum. qui cui conceditur principale, conceditur & accessorium. Hodie est mare magnum Sixti IIII.

5 **I**n concilio tamen Lateranè. sessione vndecima, dicitur, quod fratres non possunt